

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt, félévre 2 frt negyedévre 1 frt. Egyenlő részletekre 10 frt.

Megjelenik minden héten egyszer: Csütörtökön.

Felolvasó szerkesztő és lapfőigazgató: ÁVÉD JÁKÓ

Munkatársak:

Dr. Mayer Ödön és Balla István

Kiadó: Papp György

Szerkesztőség a várbán. Fogarasi Mihály utca 16 sz.

Kiadóhivatal: a Püsp. Lyc. könyvnyomdában.

Hirdetések díjazabály szerint.

Közlés.

T-lán a múlt évben jelent meg a Gyulafehérvári Hirlapban S. elárassal egy vezércikk, mely Gyulafehérvár városát úgy tüntette föl, mint minden irányú fejlődésével kiváló középpontot. Hogy ez a nagy haladás meg van e vagy nincs, arra nézve késő volna az ismeretlen uralat vitatkozni. Azonban az a feldicsérés mindjárt eszembe juttatta egy több mint huszonhárom századdal ezelőtt élő, halhatatlan hírnevű görög államférfiúnak, Periklesnek, beszédét, ki mikor az athénei államot a virágzásnak legmagasabb fokára emelte, egy örök emlékeztető beszédben emelte ki szülővárosának virágzását. Ne feledjük, hogy ő holtá léte Athénben azokat a remek középületeket és szobrokat, melyeken a művelt világ művészei még napjainkban is finomítják izlésüket. Ennek a nagy embernek ama híres „Halotti beszédéből”, melyet a harcsteren hazájukért hősiessé, elhullott bajnokok tetemei fölött tartott, csak egy részletecskét idézek, hogy lássuk, mit tartott, a többiek között a város nagysága egyik tényezőjének. „Szeretjük a szépet, de pazarlástól menten, ápoljuk a műveltséget, de elpuhultság nélkül. . . Merem állítani, nemcsak, hogy ez a város Hellas tanítómestere, hanem azt is hiszem, hogy a mi környezetünkben minden egyes polgár az élet mindenféle követelményeire kiválóan kellemes ügyességgel önállóan alkalmas”. Ime tehát a város dicsőségének és nagyságának egyik fő alkatrésze a „szép”-nek megvalósítása volt. Természetesen nem idéztem ezeket a sorokat abból a minden művelt ember előtt amúgy is eléggé ismert szónoki beszédéből, hogy már most Gyulafehérvárt szepít s dolgában a régi híres Athénnel hasonlítsam össze. Csak éppen azt akartam másnak egy az arra legilletékesebbnek tartott szellemi óriás szavaival kiemelni, hogy a szépet, már a mennyire erőnk foka megengedi érvényesíteni kell egy város életében, ha azt kedves tartozkodó helyévé akarjuk tenni a lakosoknak. Sőt azt is ki lehet mondani, hogy a „szép” érvényesítése nélkül, a közlés nélkül vonzó és kedves

egy város sem lesz, legyen bár elhalmozva a legdagabb intézményekkel és épületekkel. Azt gondolom, hogy az az emlegetett ezikk írója a mi igen becsült városunkat ebből a szempontból nem is merete volna haladottnak mondani, azért inkább hallgatott is erről a dologról.

Nem tagadjuk, sőt elismeréssel valljuk meg, hogy a batóság a városi vagyon erejéhez mérten rövid idő alatt sok közhasznú dolgot létesített. Remélhető, hogy a vezetők munkaköze és nemes becsvágya a már elért nagy sikerektől buzdítva még nagyobb erővel munkálkodik ezután is a város fejlesztésén — sőt anyagi erejéhez mérten szepítésén is. Azonban hogy egy város az idegenre és bennlakóra kellemes benyomást tegyen, sokszor nem csupán a városi hatóságtól függ, hanem egyúttal a lakosságtól is. A szépnak a szeretete az izlés uralkodása egy-egy kis városkát is megnyerő tekin-tettivé, kellemessé tehet. Az izlést azonban a hatóság rá nem parancsolhatja senkire, az a műveltségnek következménye.

Ezután a szószaporító bevezetés után mellőzve azt, hogy mit várunk a hatóságtól, csupán néhány oly fel-tűnő, a közlés elen elkövetett bűnt akarok megbeszélés tárgyává tenni, melyeket a közönség is megakadályozhat vagy legalább megakadályozásukban közreműködhet azzal, hogy a rendőrség figyelmét a hibára felhívja.

Az izlés, sőt a közérkölesiség ellen pedig ki látott durvább sértéseket, mint a milyeneket itt láthatunk? Még középületeken, sőt templomon is lehet látni oly falragaszokat, melyeknek láttára még az épebb erkölcsi érzékű férfi is megbotránkozik, a melyek tehát nemcsak az izlést, hanem egyúttal a közérkölesiséget is sértik. Gyakran elvisz útam a lutheranusok temploma mellett, melynek faláról majd egy lábát derékszőg alatt kitérő balerina, majd egy szinte övig kivágott ruhájú ezirkuszos dáma integet le, hogy a járókelőket ebben a nem éppen szemérmes testhelyzetben figyelmeztesse a bizonyára éppen oly szemérmes életvezetésekre. Az Isten házáat tehát, melyből naponként áhítatos fohászokban száll a hűvek imád-

sága Istenhez, a lelketlen kufárok az erkölcselenség és izlésrontás eszközüvé teszik. Csudálkozom, hogy a templom előjárósága lépéseket nem tesz ez orszátlan merénylet megtorlására, illetőleg megakadályozására.

Azt nem is akarom bővebben említeni, hogy egyik polgártársunk a téli hónapok folyamán nagy számu fűtőcsöveit a nyílt utcán söpörtette ki — aköz-tisztaság és izlés nagyobb dicsőségére. Az egészség-ügyi csatornákról és kellemetlen benyomásról, melyet azok tisztátalansága bennünk felkelt, szót nem ejtek. Hanem a helyett a sétatérrel kell szólnom. Ilyenkor tavasszal kedves üdülő helye egészségesnek úgy mint üdülőnek, de menten Isten, hogy utad nyáron vagy ősszel ott vigyen keresztül. Nemcsak a kellemetlen szag fog bántani, hanem szemedet is nagyon sérti, hogy minden díszbokr alja tele van gyümölcsmaradványokkal és dínnyehajjal.

Hogyan kell ezeken a kétségtelenül fennálló visz-szásságokon segíteni? A rendőrség legfeljebb azt te-hetné meg, hogy a gyümölcsárusokat a piacnak más, kevésbé kényes pontjára telepíti át vagy gondoskodnék a sétatér gyakoribb tisztításáról. Más városokban a közönség oltalmára is sokat számítanak.

Hogy a közönség sok helyen érzi is ezen kötelessé-gét és ha kell teljesíti is, arra elmondok egy esetet. Egy nagyobb városnak a sétaterén ültem. Ott haladt el éppen előttem egy nagyobb inasgyerek, a ki néhány lépésnyi távolságban kezdte tépdessni a eserjék vékony ágaca-káit. Négy-öt lépésnyire a nyomában lépdelt egy idő-sebb, ruhájáról ítélve a szegényebb sorsú polgári osz-tályba tartozó nő, a ki a fiu kedvtelését látván, menten rákiáltott, hogy most mindjárt rendőrt szólít oda, ha a bokrokat bántja. A fiúnak sem kellett több, a fenye-getésre gyorsan elinált. Ime tehát az a szegény asszony erősen érezte, hogy a köznek javára és üdülésére szolgáló ültevényt kötelessége védelmezni. A fiu meg tud-hatta, hogy ha esetleg az asszony beváltja fenyegeté-sét, a rendőrséggel csúfol megjárja. Hanem most azt kérdezem, melyikünk vállalkoznék arra, hogy hasonló

TÁRCZA

A halátlan.

Írta: Marossy László.

Az öreg Danády István dühösen csapta be az ambitusról nyíló ajtót, annyira, hogy felesége a jámbor és istenfélő Magda, egész testében megremegett; nem ugyan az idegességtől, hanem valódi, hamisítatlan ijedségében; még a pápaszeme is lecsuszott az orráról, úgy kapta meg — esteiben — a levegőben. Szerencsére, hogy össze nem törött, mert pápaszem nélkül maradna; nem azért ugyan, mintha nem volna módjában ujjat venni, de akkor be kellene mennie a székvarosba, a hol már oly régen nem volt s a hová soha se is mehet, mivel könnyen azt bihetné az ura, hogy csak azért megy oda, mert találkozni akar a . . .

— Mi bajod van, édes Istvánom? — kérde az öreg asszonyka, mikor kissé magához tért első ijedelméből.

— Semmi, semmi! — felelt a belépő Danády István, — csak az a — a kezében egy fölbontott levelet tartott — de csak azt merje! . . . aztán még hozzá a feleségével! . . . Öklével erősen csapott az asztalra. — Ide próbálja csak betenni a lábát!

Az öreg asszony már az első szavaknál félre tette a varrását s merev, figyelmes tekintettel nézett a levélre, melyet Danády az asztalra dobott; aztán gépiesen felállott, oda tipegett a férje háta mögé s annak széles vállán át kandikált a levélre.

— Tőle? — kérde halk, szinte félénk hangon.

— Tőle! Mit szólsz ehhez, feleség?

— Hm, hm! Borzasztó Borzasztó, édes uram, borzasztó! Aztán miért? kockáztatta meg a kérdést.

— Mit? Hogy még ma délután kijön, hogy bemutatja a feleségét, hogy megbocsáttunk neki, ha meg-

ismerjük, hogy már nem viselheti el nélkülünk az életet, hogy . . . Ejnye, de mit is faggatsz!

— Oh, oh! azt írta? — Danódy né szörnyűködve csapta össze kezét; majd közelebb lépett az urához s különös élénkséggel kérde: — És még ma jönne ki?

— Még ma! Na de ő lássa, ő lássa, a rosz, a halátlan! Pedig megírtam, hogy kitagadom, de azt feleli: tagadjam ki mindenből, csak a szívemből ne! Onnan legelőbb! — végzé be felháborodva, s ismét ráült a nagy kerek asztalra.

Az öreg asszonykának újból lecsuszott a pápaszeme, most már a földre esett, — a könnye is utána gördült; talán ijedelemből, hogy nem törött-e össze a feltett jóság? . . . Gyorsan kitörülte a szemét, hogy az ura meg ne lássa, mert még azt bihetné. . .

— Tőlem ugyan egy fityinget se lát; folytatta Danódy — lábán eladom az életet, hisz úgy sincs kiért dolgoznunk; ami pedig megmarad utánunk: rátestáljuk az iskolára meg a templomra!

„Angyali jóságu feleség!” — Nő hát csak érd be az „angyali jóságu feleséggel!” — Hej, minék is küldtük azt a fiut a városba?! Persze, a tudós tisztelendő, aki imádkozás helyett könyveket, írt annak jutott eszébe, hogy ne hagyjuk a szépe esztű fiut itt elkalodni, hanem tanuljon, végezzen, legyen belőle nagyságos ur! Most tehát lett belőle „nagyságos ur”, hanem az ur előtte a fiut! Lett belőle doktor ur; hát nem kellett neki a tudatlan falusi leány! De hiszen, csak hozzám tegye be a lábát, az a városi kisasszony, a kit elvett! . . .

— Ne mérgeledj, édes Istvánom; rosz, szófoga-datlan volt a fiu, hát kitagadtuk s azzal vége.

Az öreg asszony hangja szinte a torkán akadt s alig bírta kimondani a „végét”; de tudta rég-ől fogva, hogy az urával nem lehet ellenkezni.

— Persze, hogy vége! — erősíté István, erősen szorítva össze ökleit, mintha valaki ellene mondott volna. — De vége van ám, bizony!

Sarkán fordult és az ablakhoz lépett, abhoz, a mely

az utra néz, arra az utra, a melye az állomásra vezet.

— És még kocsit küldjek ejéje! De már az én kocsimba nem ül a gonosz, lelketlen fiu! Vette volna el a szomszédék Juliskáját, akkor aztán lenne hintó, még a két almáspejt. a „Reptilj” meg a „Fecskét” is eléje fogtánám. de így. . .

— De azt a két lovat se tudom mire vettek, öregem, mikor még egyszer sem fogadtad be; pedig bizony megbámulnák azokat még a. . .

— Majd befugatom, be biz én; kinek is tartogatnám Persze, ha szót fogadott volna, rég az ő . . . eh! gonosz fiu! ne is beszéljünk róla!

Ujra az ablak felé fordult. Az öreg asszony hirtelen elvette az asztalról a levelet és gyorsan a zsebébe rejté; mégis csak tudni akarta, hogy mit ír tulajdonképen a fiu; az urától menten Isten tovább kérdezősködni. Aztán jóságos, szelid hangján így akadozott:

— No tudod, hogy a Juliskát el nem vette, az nem éppen. . .

— Micsoda?

— No, no! Lásd édes öregem, ha nem szerette; hisz' te se vettél el, aki neked volt szánva.

— Az más, én úgy szerettelek, hogy nem élhettem nélküled.

— Ő is úgy írta abban a levélben, melyben tudtunkra adta, hogy megkérte a szép Irént.

— Ezer villám és csattanás; ne emlegesd azt a fiut! Az ő dolga egészen másként áll, ő . . . ő . . . De hát már te sem tudsz hallgatni?! Nem érted, hogy ő egészen más!

— Persze, persze, hogy ő egészen más, egészen más; — motyogta Danódy né és csöndesen kisompoly-gott a szobából, egyik kezében a pápaszemet szorog-atva, a másikkaal a levelet tapogatva zsebében, — ő egészen más, — fejezte be, midén az ajtót betette maga után.

Mikor Danódy egyedül maradt, kinyitotta az asztal fiókját és elővett egy csomó összekötött levelet, hogy

„Le Délice” Legjobb Vergé Cigarettapapir „Le Délice”
„Jenile” Legjobb Egyiptomi Cigarettafüvel, „Jenile”

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

esetben rendentasítson egy ily barbár fickót vagy felszólaljon, mikor a délutáni csemegézést a sétatéren végző polgártárs, a gyömölcsekné, kivált a dinyének el nem fogyasztott részét a pad alá dobja? Nem is érne el buzgolkodásával semmit, legfeljebb egy-egy betyke és szemtelen visszafelelés lenne a jutalma. De ha legalább a közönség értelmesebb része érezné magát kötelezve, hogy minden ilyen a közizlés és közrend ellen elkövetett kihágás ellen fellépjen, a rendőrség pedig energikusan feleletre vonná a rendetlenkedőket, akkor hiszem, némi haladás mégis mutatkoznék.

Egyik kényes kérdése városunknak az utcák és terek tisztántartása. A tiszteletreméltó városatyák talán saját zsebüik érdekében is oly szűken szavazzák meg a köztisztaság fenntartására a költséget, hogy abból bizony a várost tereit és utcáit gondosan tisztítani nem lehet. Nézz el, uramfia, a fapiacra és nézz el a mellékutcákba, és kérdezd meg, mikor jártak ott utcáseprők? Nagy bámészkodással fognak rád nézni s talán eszed ép voltában sem fognak hinni. Azért tisztelt városi képviselőtestület, szíveskedjél akkora összeget megszavazni, hogy a mi *Alba Julia* kisasszonyunk minden héten legalább egyszer csinosíthassa ki magát!

Arra, hogy közönség és hatóság így kezelt fogva igyekezzenek a várost minél tiszteletesebbé tenni, felhozható lehetne az is, hogy Gyulafehérvárt történelmi emlékeiért rendkívül sokan szokták felkeresni. Hiába hirdetjük aztán magunk közt, hogy boldogabb, derekabb, fejlődöttebb város talán tiz vármegyében sincs a mienknél, ha az idegenek a futólagos látás után rossz hírlunket költik és gúnyosan nevetik le önbitségünket.

H.

Az új kereskedelmi miniszter.

Láng Lajos egyetemi tanár lépett a Horánszky Nándor örökébe, a kereskedelmi miniszteri székbe, a ki a politikai és a tudományos közélet régi kiválósága s kinek kinevezése mindenfelé megnyugvást szült, mivel mint tudós közgazdász úgy az elmélet, mint a gyakorlat terén elismert tekintély s azt a reményt kelti, hogy a magyar nemzet anyagi érdekeiért vivandó nagy harcban elismert tudásán és szakismeretén kívül azt a törhetetlen politikai erélyt is kifogja fejteni, melyet szorongatott helyzetében méltán várt magyarság.

Szorongatott helyzetről beszélünk, mert oly időben veszi át a magyar kereskedelem és ipar ügyeinek vezetését, mikor ezek az ügyek korszakalkotó fordulat előtt állanak. A gazdasági kiegyezés válságos állapotában a magyar kereskedelmi miniszternek nem csak sok tudással, hanem igen erős férfias energiával kell képviselnie a magyar állam érdekeit.

És ebben a munkában az új kereskedelmi miniszterre nagy hivatás vár. Olyan, a mely igazán igénybe veheti minden erejét, minden szellemi képességét, minden férfias energiáját. Olyan, mely

a mait is azok közzé tegye. Előbb a zsebében kereste, aztán az asztalon szórta össze mindent, de nem lelté. — Aha, az asszony vitte el! Mindig így szokott cselekedni. Majd itt lesz az holnapra. Az Isten áldja meg a jó lelkét: mindig elviszi és titokban olvassa el, hogy őt ne ingerelje annak a bálátlannak a levelével. Ejnye! most meg széjjel hulltak a levelek! pedig valamennyi kelet szerint volt összerakva. Most újra el kell olvasnia, hogy sorjába tudja tenni megint. Itt az első; ebben írta, hogy elnyerte az orvosi oklevelet: emebben kinevezetését tudatta.

Danódy könyökére támaszkodva, elmélkedett, hogy ült ő akkor ennek a nagy szerencsének, pedig az okozta a fiu vesztét; maradt volna egyszerű gazdacember mint az apja: nem mert vala így ellenkezni az atyai parancssal. Ez meg az a levele, melyben azt írta, hogy szerelmes és meg akar nőstülni.

Egyszerre még jobban elborult az arcza, a mint a negyedik levelet kezdé olvasni, abban hívta meg esküvőjére őket, bocsánatuk és áldásukat kérve.

„Itt mellékelem imádott Irénkém fényképét; ha ezt meglátjátok, minden idegenkedések megszűnnek és szentül hiszem...”

Nem, tovább nem olvassa! Nem is tudja: miért nem tette régen a tűzbe az egészet, a hogy van. Mérgeesen csapta be a fiókba a fényképet is, melyet még meg se nézett; nem, nem nézte meg; még képzelete sincs, hogy milyen, még meg se ismerné a menyét. Oh, neki ugyan nem menye!

Hát aztán érdemes volt annak a fiúnak egy ilyen kis baszontalan asszonyárt örök számlizetést venni a fejére? Elviseloi a tilalmat, amely őt örökre távoltartja a szülői hajléktól? ... Különben bánja is azt az ilyen bálátlán, van is annak eszében ... azaz, van biz a rossz, a gonosz fiúnak, mert mai levelében azt írja, hogy „tökéletes boldogságomban is, tökéletes boldogtalan va-

kielégitheti akármilyen nagystilű politikus egész becsvágyát.

Az új miniszter életrajzi adataiból közöljük a következőket:

1849-ben október 13-án, tehát az ország leggyászosabb idejében látta meg a napvilágot Budapesten. Atyja, Mihály, Budapest legtekintélyesebb polgárainak volt egyike, ki hasznos tevékenységével egyik uttörője volt a fővárosban a magyar iparnak és kereskedésnek. Lajos egyetlen fia lévén kiváló szellemi tehetséggel atyjának s gyöngéd lelkű, művelt anyjának a lehető leg gondosabb nevelésében részesült. Az érettségi vizsga letétele után, 1863 őszén a már akkor széles olvasottsággal s nagy nyelvismerettel bíró ifjú atyja a berlini egyetemre küldötte, hol gyermekkori barátjával, Endrődi Sándorral, egy évet főképp történeti és nemzetgazdasági tanulmányokkal foglalkozott. Ugyanitt ismerkedett meg először a divatos radikális eszmékkel s mint előre törő, lelkes ifjú, hazatérte után Budapesten több barátjával magán kör alkottott, mely a modern eszmék terjesztését tűzte ki feladatául. Később a Csernátony által szerkesztett „Ellenőr” című politikai napilap munkatársa lett s 1881-ben annak szerkesztését is átvette. Ez időtől fogva nem foglalkozott többé szépirodalommal, még az aesthetikai tanulmányokkal is szakított s nemzetgazdasági és pénzügyi tanulmányokra adta magát, mindkettőre nagy buzgalommal és ahhoz mért sikerrel. Ez időben kelt egybe Horváth Boldizsár volt igazságügyminiszterünk leányával Emiliával.

Mint publicistának széles körökben lévén már jó neve, 1878-ban a szakcsi kerületből lett képviselő, 1881 óta pedig állandóan Pápa városát, atyja születési helyét képviseli a parlamentben. 1881-ben a szabadelvű párt két közlönye az „Ellenőr” és „Hon” az ő kezdeményezésére egybeolvadva, a „Nemzet” cím alatt megjelenő új lapnak ő lett első szerkesztője, de csak néhány hónapig, mivel dr. Konek Sándor halála után a budapesti egyetemen a statisztika rendes tanárának nevezetett ki 1882-ben jelent meg a közgazdasági tankönyve s 1884-ben „Magyarország statisztikája” című munkája, mely a legterjedelmesebb s fölötté becses ilyenművű kézikönyv hazánkban, bár befejező harmadik kötete még hátra van. 1883-ban akadémiai levelező taggá választott.

Láng Lajos a parlamenti téren mindjárt első felszólalásakor kész és gyakorlott szónoknak mutatott be magát. Folyékonyan, szabatosan, minden lámpaláz nélkül beszélt, sőt szinte meglepő volt, hogy a politikai küzdő porondon meunyre otthon érzi magát. Első beszédeit éles, polemikus hang jellemző, mely azonban több mindinkább háttérbe szorult, hígadt tárgyilagosságnak s czáfolat helyet inkább a rábeszélés, meggyőzés törekvésének adott helyett.

A parlamentben rövid idő alatt a számottevő politikusok közé emelkedett, és a mikor 1889-ben a kabinett-újraalakítása előtérbe lépett, Wekerle Sándor, az új pénzügyminiszter, őt választotta maga mellé államtitkárrul. 1893-ban már visszalépett az államtitkárságtól és az egyetemen folytatta munkásságát. Az 1896. évi választások után a képviselőház alelnökévé választották s egy évvel később valóságos belső titkos tanácsos lett. Kvótatanulmányai miatt, a melyben a kvóta felemelhetősége mellett érvelt, sok támadásoknak volt kitéve. Az 1898 őszén kildört képviselőházi obstrukción idején Szilágyi Dezső példáját követve, lemondott állásáról. A lex Tisza miatt kilépett a szabadelvű pártból és dissidens lett. Jeletékeny része volt a pártközi egyezmény létrejöttében. Az 1902-iki választásánál régi kerületében megbukott és egy ideig nem volt tagja a Háznak. Hieronymi Ká-

gyok, mert bár van olyan feleségem, a melyet sehol se találhatnék, de ha meg nem bocsátotok, elvesztek olyan apát és anyát, kikhez hasonlót nem lehetek az életben.”

Danódy István leejtette sulyos karját az asztalra s visszaemlékezésként, másik kezével meg nyagot rántott hosszú deres szakállán s aztán azt morzsolta fogai között, hogy biz ő se találhat több gyermeket, mert ez volt az egyetlen. Szemei könnybe lábadtak; két kezére hajtotta fejét s úgy gondolkodott.

Aztán fölkel s kiment, hogy adj a kocsisnak a parancsot.

Az öreg Danódynt a nagy munkálkodásából erős ostorpatogás ébreszté föl s kiállott a tornácra, meg nézze, hogy mi lehet az?

— Hova még, Pista azzal a parádés hintóval?

— Az állomáshoz küld, követem alássan, a téns ur, hogyha valaki érkezett volna a négy órai masinával. Csakugyan arra felé hajtott.

— Miféle lovak vannak eleje fogva? — kérde újra Danódynt a kocsis suhancz fiától, a ki ott bámészkodott a kapurácsra támaszkodva.

— A „Fücske” meg a „Rüptülj”, azt mondta a téns ur, hogy már be kell fogni, mert még kitanulnak a járásból.

Danódynt egy szót se felelt, csak csendesen betipeggett a szobába; ott állott az ura az ablaknál és merőn nézett a portfelőben már-már eltűnő hintó után.

Az öreg asszonyka nesztelenül lépett hozzá, gyöngéden rátette sovány, apró kezét az ura széles vállaira, míg szemei könyvekben usztak és halkan csak ennyit szólott:

— Aldjon meg az Isten érte.

roly két mandátuma közül a szatmárit tartván meg, Csaczán egyhangulag Láng Lajost választották meg.

Városi közgyűlés.

A város képviselőtestülete 1902. május 12-én közgyűlést tartott s azon a következő ügyeket intézte el.

1. A városi választott tisztviselők meghíratása f. évi jún. 1-én lejárván, megelőzőleg május havában 20 városi rendes és 10 pótló képviselői tag választására az előkészületek megteendőik, minél fogva az igazolóválasztmányba a főispán Ujfalu József dr. apát-kanonokat és Emmánuel Győző dr. ügyvédet nevezte ki. A képviselő testület a maga részéről Rajnai Ignác ügyvédet és Fröhlich Gyula gyógyszerészt választotta meg.

2. Az árvaház tulajdonát képező Duna gőzhajózási kötvény 500 korona nyereséggel kihúzatván, ezen összegért 5 db. 100 koronás 4% ot kamatozó koronajáradék vásároltatott. Közgyűlés utasította a tanácsot, hogy ezen kötvényeket az árvaházi Warrarán-féle alaphoz csatolja.

3. Dr. Mohay Sándor államtitkár ur f. évi márcz. 2-án az árvaházi alap javára a polgármester kezéhez 2000 korona alapítványt tett le. A közgyűlés lelkes éljenzés között köszönetet mondott az alapítványért, utasítván a tanácsot, hogy ezen köszönetet az államtitkár arral közölje s a jelzett összeget mint örökös alapítványt kezelje.

4. A városi mértékhitelítő számadása 1901-ről felülvizsgáltván, a közgyűlés ezen alkalommal azt elfogadja, de a hitelítő a számadások rendszeresebb vezetésére utalja, s egyuttal felkéri a tanácsot szigorubb ellenőrzésre.

5. Tudomásul vette a közgyűlés, hogy a polgármester f. évi február, március és április havában a közpénztárt és a rendőrségnél kezelt pénzeket rovan csolta s azokat mindig rendben találta.

6. A tanács jelentést tett arról, hogy az éjjeli őrség az u. n. bakter-rendszer tarthatatlanná vált. Tarthatatlan azért, mert a város és az őrszhez kötött igények s pedig a utóbbiak úgy területt szerint mint ügyesség és figyelmesség szerint is állandóan növekednek. Ezeket az igényeket a mostani éjjeli őrség-szervezet a maga lelkileg képtelen és testileg a napi nehéz napszámok munka által kifárasztott embereivel kielégíteni nem tudja. Úgyesebb és kevésbé taradt emberekre s az eddiginél nagyobb számban volna tehát szükség, a mi a kiadások nagyobb mérvű szaporítását s vele a birtokokosok erősebb megterhelését igényelné. A tanács tehát a czélt legbiztosabban úgy véli megoldhatónak, ha az éjjeli őrség mostani szervezetét a közgyűlés beszüntetvén, a mostani 8 rendőrőrsz még 12 rendőrt fogad fel s azokat katonai szervezetbe öntve, velők végezteti a sokkal eredményesebb éjjeli őrködést. A mostani és az új szervezet kiadása között mintegy 5000 korona különbözet lesz, melyet az eddigi szokáshoz híven a házbirtokokosok fognának bordonni a szobák számához arányítva.

A közgyűlés a tervezetet szó nélkül elfogadta, a mi a változtatás szükségességét eléggé igazolja.

7. A közgyűlés bizottságot küldött volt ki, melynek feladata volt a városi szervezetre vonatkozó szabályrendeleteket revideálni s ennek keretében a hivatalnokok fizetését felemelve rendezni. A bizottság most azt jelentette, hogy a revisiót nem teljesíthette, mert a közigazgatási eljárás egy-zerítéséről szóló 1901. évi XX. t.-cz. s a hozzátartozó utasítások csak részlegesen hajtának végre és mivel a városi szervezetnek ezzel a törvénnyel és a hozzá kiadott utasításoknak paragrafusaiival összhangoznia kell, a revisio csak akkor létesíthető, a mikor az egész törvény érvényes lesz. Ennél fogva a bizottság most csak arra szorítkozott, hogy a meglevő szabályzathoz a hivatalnokok fizetéséről pótló szabályrendeletet alkosson, a mit bemutat és elfogadásra ajánl. — A szabályzathoz egyedül Fuchs Nándor képviselői tag szólott, a ki hosszasan indokolva, azt szeretné, ha a rendőrbiztosoknak a végzett éjjeli szolgálat után bizonyos remunerciót (Darabont közbeszól: medaliont) adna a közgyűlés, mert az ő teendőjükhöz képest aránytalan a fizetésük; de mintán az elnök kijelentette hogy a bizottság mindent: kvalifikációt, munkálatot, tanulmányt, teendőket és a pénztár erejét összevetette s a fizetéseket ezek arányához szabta, a pótló szabályrendelet, mely daczára a jelentékeny fizetés emelkedésnek, a városi pénztárt csak 3320 korona többlettel terbeli meg, névszerinti szavazással egyhangulag elfogadja s a tanácsot a felterjesztéssel megbizta.

8. A tanács jelentette, hogy az aszfalt járdáról a maga idejében a hirdetmény kibocsátatott, a beérkezett ajánlatok a tanácsülésben felbontattak, azokból a következő eredmény vétetett fel jegyzőkönyvre:

Beérkezett összesen 5 ajánlat és pedig:

- 1) az erdélyi brassai természetes aszfalt gyártói vég összegben 33183 K.
- 2) bazai aszfalt részvénytársaságtól 35012 K.
- 3) Dr. Weidelberg Tivadaról 24967 K.
- 4) Magyar aszfalt részvénytársaságtól 26007 K.
- 5) The Nauchatel compagnie Limited budapesti czégtől 34476 K.

Az előterjesztés tudásul vétetett s utasítottatott a tanács a szerződés megkötésére azon határozott hozzáadással, hogy nem az olcsóságot tartsa szem előtt, hanem az eddig kipróbált czégek valamelyikével kötönd szerződést.

9. A tanács azon előterjesztését, hogy a Mátyás király születése-házában létesítendő néprajzi múzeum javára létesített jótékonyozélt sorsolásokból megvételt végzett sorsjegyeket küldötték a városnak, a közgyűlés azzal veszi tudomásul, hogy a tanács a sorsjegyek árában 120 koronát az intézetnek küldjön meg.

Ujdonságok

Gyulafehérvár, 1902. május 15.

— **Kiegészítés.** A múlt számunkban hozott cikkhez kiegészítésül és magyarázatul még azt a nevezetes körülményt is fel kell említenünk, hogy a várbeli magánbirtokok független birtokok és az illető birtokosok teljes és feltétlen birtokát képezik. Nincs azon sem a kir. kincstár, sem az ingyen hasznélvező cs. és kir. katonaság vagy hadi kincstár részére avagy javára semmi teher bekebelezve avagy nincs a birtokosnak a birtokhoz való joga semmi nemmü bejegyzés által korlátozva. Még csak annak akarunk kifejezést adni, hogy a cikkben mi senkit sem támadni, sem sérteni, sem személyében, sem cselekményében nem akartunk s a ki azt a cikket nyugodtan elolvassa, az benne sértést nem is tud látni. Minket egyedül a polgárság érdekeinek és jogainak megvédése vezetett és a megtörtént tények felsorolását maga a felszólalás tette elkerülhetetlen szükségessé, különben az volna állítható, hogy pletyka után indultunk. Ez a nyilatkozatunk azonban nem zárja ki azt, hogy így tognuk eljárni mindannyiszor, valahányszor arra szükség mutatkozik és így fogunk eljárni mindaddig, a míg ez a lap, melynek szerkesztésére egyáltalán nem vágyódtunk s melyet egy állítólagosan tapintatosabb erőnek bármelyik pillanatban szívesen átadunk, a mi szerkesztésünk alatt marad. Vannak dolgok, a miket hallgatással nem lehet elintézni és mi nem arra vállalkoztunk, hogy álarozos bált játszodjunk. A ki ilyen körülmények között mindig meggondolt szavaink által személyében, sértve érzi magát, rendkívül sajnáljuk, de a legnagyobb sajnálatunkra sem változtathatunk eljárásunkon.

— **Személyi hírek.** Gróf Majláth Gusztáv Károly erdélyi püspök, miként a „Közművelődés“ írja, ápril 29-én d. u. 3 órakor Csik-Szépvizről Gyimes Közplok felé utazott. Társaságában mentek kocsikok sokan a hívek közül, kik a püspököt, dacára a havazással egybe kapcsolt zimankós, szeles időnek, egészen addig kísérték, míg a Gyimes-Felsőlokon felállított díszkapunál a díszöltözetben megjelent csángó hívekkel találkozhattak. Itt Szabó János körjegyző mondott szenteteljes üdvözlő beszédet, melyre a kegyes főpásztor az atyai szív melegével válaszolva óriási néptömeg sorfala között hajtattott le a plébánia lak felé.

A templom előtt Benke János üdvözölte a kegyelmes Főpásztort. Rámutatott a hívek gyermeki örömeire, kifejezte a bálta és bódulat igazi érzelmeit és fiúi alázattal átadta a kulcsokat, a hatalom symbolumait. Erre a főpásztor kifejezvéen atyai szívének örömét, hogy újra láthatja ezen határszéli híveit és velük közölheti az isteni kegyelmek kincseit, belépett a más alkalmakkal is szűknek bizonyult, zsúfolásig megtelt templomba. Itt az elvégzett imák és szent beszéd után a kihirdetett sorrend szerint kíséretével együtt azonnal a hívek gyóntatásához kezdett és késő esti órákig fáradhatatlanul gyóntatott. Másnap -- ápr. 30-án -- reggel 8 órakor fényes segédlettel ünnepélyes szent misét végzett, majd a prédikáció után beszélt a hívekhez és a bérmlás szentségét szolgáltatta ki több mint 1000 hívőnek.

Délután az iskolát látogatta meg a kegyes főpásztor, Jóleső örömmel hallgatta a gyermekek feleleteit. Nagy vigasztalásul szolgált, hogy az iskola, melyet saját költségén a szent hit és a magyar nemzeti eszme védelmére állított teljesen megfelel magasztos rendeltetésének. Miután a gyermekeket atyai szeretettel a hit- és erkölcs-tani alapismeretekből kikérdezte, rájuk atyai áldását adva a délelti istentiszteletre a templomba vonult, a hol az isteni tisztelet végeztével ismét a késő esti órákig gyóntatott.

Május elsején a főpásztor ismét bérmlált s kiosztotta a hívekre a pápai áldást. A szent ténykedések után Zomora Dániel kanonok vezérlete alatt, püspökké szenteltetésének évfordulója lévén, a papság és hívők tiszteletét és jókívánságait fogadta és ebéd után a határszéli Csik-Gyimesre indult. Utja diadalut volt; határt nem ismerő lelkesedés kísérte és fogadta mindenütt. Magával vitte a csángó nép egyszerű, természetes szívét, mely a boldogság érzetében nem akart megválni szerető jó atyjától.

Gyimes-Bükkön nemzeti zászlókkal díszített impozáns diadalkapu alatt nagyszámu közönség várta a kegyes főpásztort. Itt a helybeli körjegyző Rusz-Sánta János hit- és hazafiságról lángoló lelkes beszéddel fogadta a főpásztort, ki szívének minden gyermekére kiáradó atyai szeretetével válaszolt. Innen gyümölcsfákkal szakszerűen beültetett és zöld ágakkal díszített uton a néptüntető örömjongásai között érkezett a kegyes főpásztor Gyimesre. Ez a hely az édes haza legkeletibb határpontja. Csak még egy lépés és idegen földön állunk. A nemzeti Geniusz szabad szárnyasatóságát egy idegen nemzet hatalmának rendelkezései váltják fel. Mát itt a határszálen érzi a valódi magyar, hogy mi a haza, miért kell azt szeretni!!

Erezik ezt a Gyimesen lakó magyar katolikusok is kik a legnagyobb lelkesedéssel minden rangkülönbség nélkül egy második díszkapu alatt sorakoztak a legmagyarabb főpap méltó fogadására. Ez alkalommal Dr. Márton László helybeli szolgabíró üdvözölte a kegyes

főpásztort nemzeti eszméktől lángoló igazi magyar beszéddel, melyre a főpap páratlan hazaszeretetének érzetében mindenkit magával ragadó, a szívek mélyéig ható válasszal felelt. Innen a vasuti és vámhivatali tisztviselőség fényes kíséretében a lelkes közönség sorai között a templomba vonult a kegyes főpásztor, a hol Boér János üdvözölte a szív igaz melegével a jó atyát, melyre kegyes szeretettel válaszolva, a templomba léptünk, hol az elöírt imák végzésével a sorrend közlése után megkezdődött a hívek gyóntatása és tartottaz esti órákig. Este fényes meglepetésben részesült a kegyes főpásztor. Az állami tisztviselőség nagyon jól sikerült társi játékot rendezett, melynek fényében Vass István postamester mintegy az átszellemültség ideális hangján köszöntette püspök urunkat. Erre a kegyes főpásztor lelkes hangon válaszolt, buzdítván az ünneplő közönséget, hogy hitét és hazaszeretetét ápolni meg ne szűnjék, hogy azoknak lángjai itt a határszálen mindig igaz dicsőségben lobogjanak.

Másnap -- május 3-án -- mintegy 300 hívőnek adta fel a bérmlás szentségét; délután a helybeli iskolát látogatta meg, ahol főpásztori meglepedése jeléül megáldván a kicsinyeket, szent érmekeket és képeket osztogatott nekik. Ennek végével a májusi ájtatosságot végzé el, mely alkalommal kitárta atyai szívét és saját tapasztalatai és élet-adatai alapján a szent Szűz iránti tiszteletre buzdítá a híveket. Ezután ismét gyóntatni kezdett.

— **A központi oltáregyesület** zászlóanyának a püspök ur édes anyját, a kegyelmes asszonyt kérte fel nagy lelkesedés és öröm között. Báró Huszár Károlynét pedig díszelnökövé választotta. A szent beszédet az igazgató tartotta. A zárda növendékei gyönyörű szép Mária-lutániát énekeltek.

— **Az új kereskedelmi államtitkár.** A kereskedelmi minisztérium államtitkára Nagy Ferencz visszavonulását hivatalosan is bejelentvén, helyébe gróf Wickenburg Márk, a Hitelbank igazgatója nevezetett ki államtitkárrá, a ki teljesen a gyakorlat embere. Gróf Wickenburg Márk még javakorában levő férfi, a kinek fiatalos külsőjén észre sem vehető, hogy már évek hosszú sorát töltötte különböző gazdasági ágak szolgálatában. Középiskolai tanulmányait a kegyesrendi főgimnáziumban végezte s miután az egyetemen jogtudori oklevelet nyert, a Magyar Hitelbanknál működött, hogy itt a bankügyeket gyakorlatilag is megismerje. Majd a magyar kir. postatakarékpénztárhoz neveztek ki fogalmazóvá. Rövid ideig tartott itteni működése után a pénzügyminisztérium kötelekébe lépett, a hol gyorsan emelkedett. Mint osztálytanácsos, a magyar államvasutakhoz a pénzügyi osztály élére igazgatóvá és miniszteri tanácsossá nevezetett ki. Innen hívták meg újra a Magyar Általános Hitelbankhoz igazgatónak, a hol mai napig működött. Gróf Wickenburg Márk a közgazdasági irodalom terén jelentékeny tevékenységét fejtett ki. A valutáról írt egyik jeles művét az Akadémia elismerésével tüntette ki.

— **Ünnepélyes istentisztelet az ev. ref. templomban.** Abból az alkalomból, hogy a gyulafehérvári ev. ref. egyházmegye közgyűlést tartott, f. hó 11-én vasárnap délelőtt a helybeli ev. ref. templomban ünnepélyes istentisztelet volt. A templom ez alkalommal teljesen megtelt hívőkkel, s kivonult a helybeli 50-ik gyalogezred és a hidász-zászlóalj legénységeinek ev. ref. vallásu része is, Péter Elemér hadnagy vezetése alatt. Az istentisztelet ájtatos hangulatát különösen emelte a kórus, amelynek tagjai sorában Elekes Iluska, Kolombán Ilonka, Kolombán Mariska és László Ilonka úrhölgyek is részt vettek. A négy fiatal lány úde, csengő hangjával jelentékeny mértékben emelte ki a két elenekelt gyönyörű egyházi dal zenéi szépségét. Különösen kivált a karból Elekes Iluska kisasszony tiszta és erőteljes alt hangjával, s Kolombán Ilonka kisasszony remek szopránjával. Az egyházi énekek elhangzása után dr. Elekes Viktor esperes, a helyi reformátusok nagyimveltségű és kiváló szónoki képességgel megáldott lelkésze mondott egy igazán megható és ügy egészében, mint részleteiben kiváló emelkedettségű beszédet. Az ünnepi beszéd textusául Jézusnak a lázarethi zsinagógában tartott első beszédét választotta az esperes és szívhez szóló hangon, nagy teológiai tudással és alapos világtörténelmi ismerettel körvonalozta a református vallás jellegét és tulajdonképeni álláspontját. A nagyszabású egyházi szónoklat elhangzása után a kar a Himnuszot adta elő, valósággal kísértébe hozva a megjelenteket fenomenális éneklésükkel, mert bizonyára, ha nem templomba lett volna a közönség, hangos tapsaival többszörösen megújráta volna a kar színpompás énekét, melyben a különböző férfi és női hangnemek a legharmonikusabban olvadtak egygyé.

— **Szöcs Pál,** az alvinczi és **Werner Gyulát,** a magyarigéni választókerület országgyűlési képviselőjét az országgyűlés a delegáció póttagjává választotta és utóbbi már is a delegatio valóságos tagjává lett, mivel mint első helyre megválasztott póttag az új kereskedelmi miniszter helyét foglalta el.

— **Piknik Alvinczen.** Május 7-én este igen csinos társaság jött össze a Gizella napja alkalmából az ősi Teleky kurián, Szögyéni Béla és neje s a Teleki örökösök vendégszerető házána; pedig a családban Gizella nem is volt, de mint igen alkalmas helyiségben igen szívesen fogadták a társaságot azért, hogy a Batta Ella névpapját *ünnepesen* ünnepelhesse meg, és egyúttal az oly rég óhajtott pikniket is megtarthassa. A társaságban részes volt a háziakon (Szögyéni Béla és neje, s Teleky Ilona és Margiton) kívül: P. Pucher Anaklét, özv. Szöcs Imréné, Pataky Lászlóné, Rosanek Mária, Ikrieh Arnold és neje, Molnár Béla és neje, özv. Winkler Mártonné szül. Batta Róza, Istváffy Miczi, Batta

Ella, Ürmössy Zsófia mindnyájan Alvinczről; továbbá: Avéd Jákó és neje, Wagner Sándor és neje, Tallos Kornelia, Rass Károly, Zlamál Agost, Dr. Balogh József, Péter Elemér, Erdélyi József mindnyájan Gyulafehérvárról; Végh Pista és Végh Ferencz Nagy-Egyedről; végül Kovács Pali, Kendeffy Lajos, Dancs János és Jakots oasúti hivatalnok mindnyájan Szászsebesről és Szeredahelyről. Az ismerősök találkozósa, a szíves fogadás és a vingárdi cigányok kitűnő kedvre derítették a társaságot s a fiatalság reggeli négy óráig jarta, kivéve azt az időt, mi alatt a társaság a dusan terített asztalok mellett az alvincziek bőkezűségét dicsérgette azzal, hogy a legmesszebbmenő jóakata mellett sem volt képes az izletes eledelék és italok sokaságát bár megközelítő teljességgel elpusztítani. A társaság nem fogja elfeledni sem a szíves látást, sem azokat a kellemes nótákat, miket Pataky Lászlóné, festőművészünk neje kellemes előadásában élvezhetett s csak azt sajnálta, hogy az előre jelzett társaság egy néhány tagja nevezetesen Batta Bertalan és Pongrácz Géza és neje a részvételben akadályozva voltak.

— **A májusi ájtatosság** a zárdaiban 1/37-kor tartatik vasárnaponkiut szent beszéddel, melyet Vezér László tanulmányi felügyelő tart.

— **Választás.** A 20 rendes és 10 pót város, képviselői tag választása f. hó 15-ikére van kitűzve Használja fel minden választó polgár szavazójogát.

— **Iskolalátogatás.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter a balázsfalvi gör. kath. főgymnasium meglátogatására Reiner Ferencz budapesti főreáliskolai igazgatót küldötte ki, a ki ezen teendőit f. évi apr. 30-án, május 1-én és 2-án végezte el.

— **Gondnoknó választás.** A gyulafehérvári városi árva-ház bizottsága f. hó 10-én gyűlést tartván, a férjhezmenetel folytán üresedésbe jött gondnoknói állást egyelőre ideiglenes minőségben *Pák Mariska* jelesen képesített óvónővel töltötte be.

— **Székely társaság.** A marosvásárhelyi székelv társaság két hivatalnoká u. m. Máthé József titkár és Papp Sándor igazgató azon azon feladattal jönnek f. hó 17-ére városunkba, hogy itt a székelvtársaságot megalapítsák s ezért felhívást intéztek városunk polgármesteréhez és néhány polgárhoz, hogy azok összevnyitelét, kiknek támogatására számítani lehet megkönynyítsék, illetőleg eszközöljék. Való színű, hogy egyelőre csakis városunk székelvföldi születésű polgárait fogják fölkérni az összevnyetelre, de a megalakulás mozzanatában a székelvesség minden jóakarójára számítanak.

— **Érettségi.** A nagyenyedi Bethlen-kollégium főgymnaziumának f. évi érettségi vizsgálatán a közoktatási kormány képviselőtével Antal Géza dr. a pápai er. ref. főiskola igazgatója bizatott meg.

— **A választók névlajstromáról hídtemény.** Alólirott összeiro bizottság az 1898 évi 3300. I. M. E. szám alatt kiadott bel- és igazságügyministeri rendelet 4. §-a értelmében közli, teszi, hogy Gyulafehérvár városában lakó minden férfi, tehát a város-hoz tartozó Maros-Portus negyedben lakó is, a ki magyar honos, a folyó évben legalább 26. életévét betölti, a magyar nyelvet érti, azon írni és olvasni tud és évenként legalább 20 korona egyenes állami adót köteles fizetni, a mennyiben pedig időleges adómentességet élvez, husz korona egyenes állami adónak megfelelő értékű vagyonnal bir, vagy az adózásra való tekintet nélkül legalább 26. életévét betöltött köztisztviselő, lelkész, a magyar tudományos akadémia tagja, tudor, okleveles tanár, ügyvéd, mérnök, építész, hajóskapitány, gazdász, gyógyszerész, vegyész, erdész, bányász, tanító, sebész, állatorvos, továbbá az, a ki felsőbb művészeti, vagy más felsőbb iskolát elvégezte, végül a ki a középiskolai záróvizsgát letette, folyó 1902. év május hava 22. 23. 24. 26. 27 és 28-án az esküdtek alapljajstromába való felvétel végett az összeiro bizottság előtt a városi tanácsnál nagytermében a délutáni órákban személyesen, vagy meghatalmazott által is megjelenhetik. Azok, kik értelmi census alapján kívánnak az esküdtek alapljajstromába felvétetni, lehetőleg az értelmi censust igazoló okmányaikat is hozzák magukkal. A gyulafehérvári városi összeiro bizottságok. Gyulafehérvárt, 1902. május hó 6 napján. Novák Ferencz összeiro bizottsági elnök. Roska József összeiro bizottsági jegyző.

— **Nyilvános közönet.** A marosvásárhelyi „Székely-Társaság“ hálás köszönettel nyugtazza a nyilvánosság terén is a gyulafehérvári „Népbaok R. Társ.“ 20 kor. azaz husz korona b. adományát, melyet társaságunk segélyezésére kiutalványozni szíves volt. Maros-Vásárhely, 1902. márcz. 18-án tartott 70-ik összejöveteleből: Dr. Kömőcsy József elnök, Szentgyörgyi Dénes m. titkár.

— **Halálozások.** Özv. Téglás Istvánné szül. Pálffy Rosalia ref. papné életének 66-ik évében május 8-án, Rocsnik Nándor nyomdász életének 25-ik évében május 10 én és Török Ferencz építész életének 62 éves korában május 3-án meghalt.

— **A városi közkórház** bizottsága f. hó 10-iki ülésén a kórháznak 1903. évi költségvetését 8470 kor. bevétellel és ugyanannyi kiadással megállapította.

— **Vállalkozók és építésszek figyelmébe!** Az Országos Pályázati Közlöny szállításokra, építkezésekre kiírt összes nyilvános és magán pályázatot közli. Előfizetési ár negyed évre 4 korona. Megrendelhető a kiadóhivatalban Budapest, Rökk-Szárd-utca 27. szám.

— **Szomagyarázat.** „*Alliótlagos*“ az, a miről a szerkesztőségnek nincs biztos tudomása és a mit olyan embertől vagy emberektől hall, kinek szintén nincs biztos tudomásuk a dologról. „*Véletlenül*“ szót akkor használjuk, a mikor a tudósító is használja s esetleg még akkor a mikor biztosan nem tudjuk, hogy az, a miről szó van, valóban abból az indokból, abból a czél-

ből tevődött-e, a mi felhozatik. Az „*elhetetlenség*“ szót nem magyarázom, mert annak *valódi értelmét* a szöveg, a melyben felhozatik, magyarázza s különben is, mi azt abban az esetben mindnyájan megértemeljük.

— **Eladás vétel és bérlet** legeredményesebb, ha az Országos Pályázati Közlönyben hirdetik, mely Közlöny az ipar, kereskedelem, mező és erdőgazdaság összes köreiben közkezen forog. Mérsékelt hirdetésidőszabás Felvilágosítást nyújt a kiadóhivatal Budapesti-Rök-szilárd-utca 27. sz.

— **Allatgyógyászati kimutatás** a ragados állati betegségek állásáról 1902. május hó 7-én. Alsó-Fehér vármegyében. **Veszétség:** Magyar-Boros-Bocsárd 1., Sárd 1., Nyirmező 1. Ivárszervi hólyagos kiütés: Tóhát 1. Rühkór: Kis-Csergéd 6., Szász-Csanád 8., Tóhát 6., Véza 1., Alamor 10., Hosszuteleke 1., Örmény-Székes 6., Magyar-Boros-Bocsárd 3., Magyar-Forró 1. Maros-Ujvár 1., Sertész 1. Alvincz 2., Fugad 1.

— **Kiegészítés.** Mult számunk „Csarnok“ rovatában a vers alól kimaradt annak írója: Neszmélyi Lajos.

Törvénykezés.

Bonczolás.

Gyulafehérvár, 1902. máj. 15.

A komisszió tagjai egyenként érkeztek és boszszus arccal gyűltek össze a kis indóház várótermében. Kénn tavaszi eső paskolta a peron karresos talaját és az akácfa kopasz ágait.

A váróterembe egyre több gubás alak furakodott, annyira, hogy a fojtó erős illat kikergette az urakat. A vizsgálóbíró idegesen simogatta sűrű fekete szakállát és szótlanul járt a peronon föl s alá. A két orvos, az ügyész és a jegyző egy csoportban állottak és leháskodtak. A jegyző egymásután több ízben tréfásan föl-emelte az idősebb orvos csomagját.

— Fogadni mernék, doktor úr, hogy ebben a kosárban nem orvosi műszerek vannak!

— Hát mi volna egyéb, kérdezte a doktor igen komoly arccal, szájszegletei azonban mosolyogtak.

— Nem mondok, hogy bor, de azt se mondom, hogy mosogatóvíz.

— Majd kipattan a vallatásnál, mondta az ügyész és ő is fölémelte a csomagot.

A vicinális már prüszkölt és fontoskodva bero bogott.

A küldöttség tagjai egy külön fülkét foglaltak el. A fiatalabbik orvos, kinek az arca majd kicsattant az egészségtől, bosszusan panaszkodott, hogy a fülke istentelenül be van fűtve. Aztán kinyitotta az ablakokat, mire veszekedés kezdődött. Végre úgy egyeztek meg, hogy csak az egyik ablaktábla maradjon nyitva.

A keskenyvágyú haragosan rontott előre. A sok girbe-gurba hegy és kopár erdő csak úgy maradozott el mögötte, hogy egy gyorsvonat mögött sem különben.

Mikor a küldöttség a kis faluba megérkezett, mindenki káromkodott. Az eső csak úgy zuhogott, mint ha dézsából öntötték volna.

A társaság a strecken libasorban haladt a kis oláh falu felé, melynek elszórt apró házai az esőben szomorúan integettek a lehangolt utasok felé.

A kocsmában a küldöttség leült villásreggelizni. Előbb azonban megrendelték az ebédet.

Sűrűzés közben a vizsgálóbíró kibuzta szivartár-csáját és a jegyző felé nyújtotta.

— Öcsémuram volt már bonczolásnál?

— Nem én még soha.

— Nobát vegyen ki egy szivart és gyújtson majd rá? Anélkül nem igen hiszem, hogy végig tudja nézni a procedurát.

A falusi bíró egy kalauzt bocsátott a küldöttség rendelkezésére. Válogatott káromkodások között indult meg az expedició fel a hegyek közé, mert ott lakott a néhai, akit két héttel ezelőtt egy vasárnap délután a kocsmában leszúrtak.

A nedves, agyagos talaj csak úgy csuszott az ember lába alatt. A kutyák dühösen ugattak, a fák és a gyerekek pedig kibujtak a házakból és úgy bámulták az exotikus küldöttséget. Így vándorolt a csapat vagy egy félóraig, begynek föl, völgynek le, patakon át, csatakos sárba lökött görösös fatörzseken át, szuros tövisű kerítések mellett. Aztán még egy hatalmas domb következett, mire megérkeztek.

A néhai házából sirás-rivás zaja hallatszott. Az agyonszúrt ember hozzátartói és a fölfogadott sirató asszonyok keservesen zokogtak.

Egy nyitott szinben pár szál deszka volt leterítve. Két legény kibozta a merev hullát és óvatosan lefektette a szépen simára gyalult deszkára.

Az orvosok kibontották műszereiket és hozzáláttak a munkához. Az összeverődött oláhság, asszonyok, férfiak, gyermekek szájátva bámulták a különös munkát.

A fiatalabbik orvos végezte a bonczolást. Mikor megskalpolta a hulla fejét és arcát leborította a lehúzott fejbőrrel, néhány asszony és leány megiszonyodva eltávozott. A ház belsejéből fojtott zokogás hallatszott.

A hulla tele volt sötétkék foltokkal és iszonyúan büzlött. A jegyző fönn volt a kamarában és a hulla lábait előtt járkált ide-oda. Jól fogott a vizsgálóbíró szivarja, mert a hulla erősen föl volt már oszolva és a szag ugyancsak penetráns volt.

Az ügyész és a vizsgálóbíró az udvaron állottak és úgy figyelték a bonczolás mozzanatait. A villogó acélkések, fűrészek és ollók ugyancsak működésben voltak és az orvosok egymásután szedték ki a hulla belső részeit.

A néhai bátán, közvetlenül jobb válla alatt érte egy késszúrás. Az ottani körorvos megvizsgálta a sebet és azt mondta páciensének, hogy két hét alatt jobban lesz. A körorvosnak tényleg igaza volt, mert az oláh két hét alatt tényleg jobban lett. Megszűntek kínjai.

Az orvosok erősen nyulkáltak be a sebbe és hangosan vitatkoztak. Kivették a jobb tüdőszárnyat, de sérülést nem láttak rajta. Aztán megállapították, hogy a hátgerinczet érte a szúrás, így lett halálos a seb.

A belső részeket visszatették illetékes helyeikre, aztán indult vissza a komisszió a község házára. Lefelé már vigabban halad a menet és még vigabban bukdaesolt a eszűsös ragacsos sárban mindenki. A parasztoktól botokat kértek kölcsön és azokra támaszkodva ugáltak lefelé.

A község házában fölvezték a jegyzőkönyvet. A csendőrök két bekötött fejű delikvenst vezettek elő. Valamelyik ezek közül volt a tettes, de hogy melyik, az még nem lett megállapítva. A fejeken volt kötések megfektetveit vérfoltok látszottak. A néhai mégsem adta el egész olesón az életét.

A vizsgálóbíró kezdte kihallgatni őket. Tagadott makacsul mindkettő. Azt, hogy ütötték a néhai bottal, beismerték, de már a szurásról aztán egyik sem akart tudni.

A küldöttség tagjai megkönnyebbülten irták alá a jegyzőkönyvet.

A kocsmában az ebédnél hivatalosan meg lett állapítva, hogy a doktor bácsi csomagjában tényleg voltak boros flaskók.

S ami fő, a tartalom sem volt éppen megvetendő.

O.

Nyílttér.†)

Henneberg-Selyem Csak akkor valódi, ha közvetlen tőlem rendeltetnek, bluzok és ruhákra. Henneberg selyem fekete, fehér és más színekben 60 krtól 14 frt. 65 krtól méterenként mindenkinek **dijszűzmenetesen és elvámolvá házhöz szállítva.** Schweizba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Henneberg G. selyemgyáros és kir. udvari-szállító. Zürichben.

Bőrápolás.

A hosszú téli időszak után, nagyon szükséges az emberi testet alapos tisztításnak, ügyszőlva fertőtlenítésnek alávetni. A fürdő viz egy magában még nem elég hatásos szükséges tehát egy erős fertőtlenítő szappant használni. E tekintetben minden fürdés- és mosdásnál legjobb szappannak találtatott a **Berger-féle Theer-szappan, a Berger-féle Glycerin Theer szappan és a Berger-féle Carból-szappan.** Kaphatók az ország minden gyógyszer-tárában. Valódi csakis az, mely a fenti védjeggyel van ellátva.

Állást nyernek.

Az Országos Pályázati Közlöny útján, mely az országban betölendő összes állásokat közli, állást nyernek: ipari és kereskedelmi, mező és erdőgazdasági és műszaki tisztviselők, községi jegyzők és jegyzőirok, női tisztviselők, kereskedelmi alkalmazottak és gyakornokok. Előfizetési ára 1/4 évre 4 korona. Mutatványszámokat 30 fillér beküldése ellenében küld a kiadóhivatal Budapest Rökk Szilárd-utca 27. Álláskeresői beiktatásnál minden szóért 2 fillér, nyílttérben pedig minden szóért 6 fillér fizetendő, mely hirdetéseket legkésőbb csütörtökig fogad el a kiadóhivatal.

* Az e rovat alatt közlőtekért nem vállal felelőséget a szerk

Alkalmi vásárlás.

Egy vas csigalépcső

3 m. magas, 80 cm. fok-szélesség

olcsó áron eladó.

Bővebbet Szászsebesen **Bechthold Henrik** és **Kohuth Gyula** uraknál.

Tenyészállatkiállítás Budapesten

1902. márczius 22-én.

== Ezen a „Szultán“ drassói magyar bika ==

400 koronás I-ő díjat

500 „ fővárosi tiszteletdíjat abszolút legjobb eredményért

1500 „ és vételárat ért el.

Hasonlóképp nevelt I-ő rendű, gyorsfejlődésű magyar bikák 500 koronától kezdve. Továbbá nagyszámú betanítatlan

igásőkör

itt átvéve és fizetve leütés nélkül 60 fillérért állandóan kapható **Gróf Telegdi Arvéd** ur drassói uradalmában u. p. Koncza.

Sz. 228—1902 bir. végr.

Arverési hirdetmény.

Alólirott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezenel közlirre teszi, hogy a gyulafehérvári kir. járásbíró 1731 V 269—900 számú kiküldő végzése által gyfenérvári Lobstein Sámuel végrehajtó javára Hajdu Zsigmond ellen, ki jelenleg Nagyváradon tartózkodik, 536 K. 90 f. tőke, ennek 1900 év január hó 23-ik napjától számítandó 6% kamatai és egyéb törvényes járuléka követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróilag lefoglalt és 1516 koronára becsült, kávéházhoz tartozó ingokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek a V. 485/7—1902. sz. kiküldést rendelő végzés folytán helyszinén vagyis Gyulafehérvárt a városháza előtt leendő eszközésére **1902-ik év május hó 22-ik** napjának délután 3 órája határidőül kitűztetik, és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladtni fognak.

A törvényes határidő ezen hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítottatik.

Az elárverezendő ingóságok vételára 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Gyulafehérvárt, 1902-ik év ápril hó 21-ik napján.

Hajdu István, kir. bírósági végrehajtó.

A női szépség

elérésére, tökéletesítésére és fenntartására legkittünőbb és legbiztosabb a

FÖLDES-féle

MARGIT-CRÉM

mely vegytiszta, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz, teljesen ártalmatlan és zsírintes.

Törvényesen védve.

Ezen világhírű arckenőcs pár nap alatt eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrártást (Mitesser) és minden más bőrbajot. Kisimítja a ráncokat, redőket, himlőhelyeket és az arczot fehérré, simává és üdévé varázsolja. Legkittünőbb óvszer a nap és szél befolyása ellen.

Ara: kis tégely 1 kor., nagy tégely 2 kor., Margit hölgypor (3 féle színben) 1.20 k., Margit szappan 70 fill., Margit fogpép (Zahn pasta) 1 kor., Margit arczvíz 1 kor.

A közönség megelégedését czélzó utánzatoktól óvakodjunk!

Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN, gyógyszerész, Arad.

Kapható minden gyógyszer-tárában, drogériában és illatszerek kereskedésben.

Főraktárok Gyulafehérvárt:

Frölich Gyula és Storfer Leo gyógyszer-tárok.

Szőlőoltványok

szőlővanyminőségben

A legkiválóbb 42 bor- s csemegefajokban fajtisztán, teljes jótállással.

Előkerítés.

Gleditschia csemeték és magvak.

Uradalmaknak, községeknek három évi törlesztésre is adatik.

Oriási tövisű, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívüli csekély kiadással, melyen nem hogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át. Minden rendelkezéshez rajzokkal ellátott ültetési és kezelés utasítás mellékeltek. Ezer csemete elég 200 méterrel — Ara 6 frt.

Diócsemeték. Oriási jövedelmet biztosító votánál fogva, ennek tenyésztése számos gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Színes fénynyomatu főárjegyzék ingyen és bérmentve küldetik minden rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzésen kívül még egy olyan könyvet kap ezzel, ki azt címére ingyen és bérmentve küldetni kéri, mely nincsen az a ház, vagy család, a hol annak tartalmát haszonra ne fordítanák, városon, falun, pusztán, gazdag vagy szegény, családnál edyaránt. Így még azoknak is igen érdekében áll kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek. Cím:

Érmelléki első szőlőoltvány telep, Nagy Gábor Nagy-Kágya u. p. Székelyhíd

Ha látlak oh Zacherlin, a szívem is dobban.
De nem fogadlak el, ha kínálnak tokban.
Tokban a mi van, haszontalan dib, dáb;
Attól ugyan nem döglük, se féreg, se sváb.

Zacherlin üvegben! Ez az igazi szer!
Legyen áldott, a ki készíti százszor és ezerszer
S valahol függ a Zacherlin plakát:
Ott kapható Zacherlin egész éven át.

Mészáros Miklós

m. kir. szabad. osztálysorsjegy-főelárúító

Budapest, VIII., József-körút 22-24. sz.

Ajánlja a m. kir. szabad. osztálysorsjegyek közvetlen beszerzését főelárúdjából

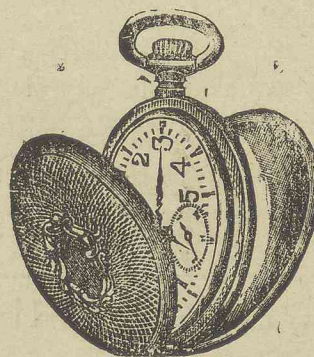
$\frac{1}{8}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{1}$
1.50	3.	6.	12.

Kúzas május 22 és 23-án

Megrendeléseket czélszerűségéből postautalványon kérem.

Seabury & Jonnson-féle
Benson-Tapasza
a leghatásosabb szer
köszvény, csusz, derékfájás, csipő-
fájás, hátbaj, mellbaj, köhögés, min-
den meghűlés ellen.
Óvakodj a csúszkább értékű utánzatoktól.
Ritz. Louis & Co., Hamburg,
Holzbrücke 7-11.

SVAJCZI ÓRA IPAR!

Tudósítjuk a szakférfia-
kat, tisztelket, postai, vasu
és rendőri hivatalnokoka
valamint mindazokat, a kik
nek jó órára szüksége van
hogy a „System Glas
hütte“-féle genfi Plaqu
rem. órák egyedüli eladásá
elvállaltuk. Ezen órák pra
ezizen járnak, reguláltak é
kipróbáltak és minden óráér
3 évi írásbeli jótállást adunk
A külső része, mely 3 fedél

ből áll, divatosan és pompásan van kiállítva és pedig
az ujonnan feltalált változatlan amerikai ugynevezett
Goldin érczből készítve, azonkívül egy 14 karatos arany
lemezzel átvonva, miért is annyira hasonlítanak a valódi
aranyhoz, hogy még a legjobb szakember sem képes
megkülömböztetni egy 200 kor. értékű arany órától. A
világ egyetlen órája ez, mely arany színezetét nem
veszíti soha. 10 000 utánrendelés és 3000 dícsérő
levél van kezükben. Egy nri vagy női óra ára 16 kor.
portó és vám beszámítva. Bőrzacsok mindegyikhez in-
gyen. Elegáns nri és női plaqué láncok a 3, 5 és 8
kor. Minden nem tetsző óra szó nélkül visszavétetik
tehát nincs rizikó! Szállítás utánvétel, vagy az özs-
szeg előre beküldése mellett eszközöltetik. Rendelések
„Chronos“ szállítási ház. Basei (Sváz) czimzendők
Svájczla a levél 25 f.-be kerül, levelező lapok 10 fil.

A magyar kir. államvasutak gépgyárának
lokomobil eszélőgép és „MILLENNIUM“
aratógép gyártmányai a párisi nemzetközi
kiállításon a legnagyobb kitüntetést, a
GRAND PRIX-t nyerték.

A magy. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége
BUDAPEST, Váci-körút 32. szám.

— ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült —

4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű GÖZCSEPLŐ-KÉSZLETEIT,
14, 16 és 20 lóerejű COMPOUND-LOCOMOBILJAIT, és végre

„Millennium“ legújabb szerkezetű fűkaszáló-, marokrakó- és
kéveköto aratógépeit,

továbbá: a szab. osztr.-magyar államvasutársaság részeczei mezőgazdasági gépgyárában készült SACK-rendszerű acélöntésű
ekefővel ellátott EKÉIT és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

Kizárólagos képviselő: Wessel Leó, Kolozsvár.

Első os. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.

Homlokzat-festék-gyár

Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 120.
(saját házában)
Aranyérmekkel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, es. és kir. katonai intézmények, vasutak, ipari-bánya és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyancsak gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E viharmentes homlokzat-festékek, melyek mészből földhatók, száraz állapotban poralakban és 46 különböző mintában különként 16 krtól fölfelé szállítatnak és a mi a festék szintisztasságát és tartósságát illeti, azonos az olajfestékekkel.

200 korona juaék utánzások kimutatásáért.

Mintakártya, ugyancsak utasítás kívánatra ingyen és bérmentve.
Főraktár: Idősb. MISSELBACHER J. B. Gyulafehérvár, Segesvár, Nagyszeben.

Oh jaj!

megfojt az
átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás
ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és
kitűnő ízűek.

Doboz 1 korna és 2 korona

Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NADOR” GYÓGYSZERTÁR
Budapest V., Váci-körút 17.

Egger mellpasztillája
esakhamar meggyógyított.

Kapható Gyulafehérváron: Fröhlich Gyula, Marczell Elemér, Störfer Leó gyógyszer-tárakban. Nagy-Enyeden: Kovács U. József, Papp János gyógyszer-tárakban.

WASSERMANN JULISKA

női ruha-terme

Gyulafehérvárt, Szent-Mihály-utca 37. sz.

Van szerencsém a t. cz. hölgyközönsé-
get értesíteni, hogy több év óta Budapesten
legjobb hírnévnek örvendő

NŐI RUHA-TERMENET

ide helyeztem át s azt a mai kor igényeinek
megfelelően berendezve, a mai napon meg-
nyitottam.

Elvállalok női francia és angol ruhákat,
kabátokat mint a szerint saját kélméből ere-
deti modellek és a legújabb divatlapok után
a legizéesebb kivitelben.

Magamat a t. cz. hölgyközönség jóindu-
latába ajánlva, maradtam

kiváló tisztelettel

Wassermann Juliska
női ruha-terme.

ADLER ÉS HERMAN

(EZELŐTT: PETRAS FERENCZ)

NŐI ÉS FÉRFI DIVAT ARUHAZA GYULAFEHÉRVÁRT.

Üzletünket cégváltás alkalmával *ujonnan rendestük be, állandó
nagy tömeges női és férfi divatárak megvétele által* azon helyzetben
vagyunk: *mindent a legolcsóbban* jegyzett árak mellett elárulni:

5000 mtr jó mosó creton (voile)	1 mtr 16 krtól feljebb
3000 „ legjobb mosó francz a ruha Sephir 1	„ 20 „ „
4000 „ legjobb mosó franczia Atlasz-Saten 1	„ 27 „ „
2500 „ 90 cm. széles divatos ruha szövet 1	„ 25 „ „
2000 „ 120 „ „ „ 1	„ 50 „ „
1 „ 140 „ „ selyem Charge	60 „ „
1 „ divatos blous selyem ezeltől 2 frt — most 1 frt 20 kr	

Ezeket kívül nagy választék férfi szövetekben, vásznak, ágyterítő-garnitu-
rák és asztalneműek, csipke- és szövet-függönyök, futó és nagy asztali szőnye-
gek, férfi ingek, nyakkendők és kalapok, nap és esőernyők, barisnyák, zseb-
kendők, női és férfi szabó kellékek és egyéb itt elő nem sorolható cikkek.

MINDEN BÁMULATOS OLCSÓ!

A nagyérdemű közönség szíves látogatását kérve

kiváló tisztelettel

ADLER és HERMAN.

BOR

lehuzva, tiszta pinczekezelet, saját termés,
eladó: 46 hekto tavalyi rizling á 40—60 K.
14 „ „ fehér á 30—35 K.
4 „ „ Carbenett á 30—35 K.
4 „ 1895-ös Carbenett á 50—60 K.

Legkisebb eladási mennyiség 50 liter.

Dekáni, Borbánd.

A Richter-féle LINIMENTUM CAPS.COMP.

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszor, a mely már több
mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül al-
kalmaztatik köszvénynek, csúznál és meghűlésnek.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásár-
láskor óvatossá legyünk és csak
eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony”
védjeggyel és a „Richter” cégjegyzéssel
fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban
a legtöbb gyógyszer-tárban kapható. Főraktár:
Török József, gyógyszerész-nél
Budapesten.

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

Az állat-praeeparatumok teljesen molymentesek.

Allatok minden fajának kitömésére vállalkozik

KATONA MIHALY

nyilv. állat-prae-paráló és
tanszerkészítő intézete

Budapest, József-körút 13.

Emlősök és madarak ter-
mészet-hűen a legújabb mód-
szerrel (modellirozással)
készíttetnek: szebben, job-
ban, olcsóbban, mint bár-
mely hasonló intézetben.

Az állatok kitömése nagyság szerint kerül

EMLŐSÖK:

MADARAK:

Egérnagysága — 0-80—1 frt.	Pintynagysága — 0-80—1 frt
Menyét „ — 2 „	Galamb „ — 2 „
Nyest „ — 5 „	Erdei bagoly — 3 „
Róka „ — 9 „	Nagy suhuly (Uhu) — 6 „
Vaddisznófej — 1—20 „	Sas (nagy) — 12 „
Szarvasfej — 35—40 „	Keselyű — 12 „
Siketfajdkakas dűrgő helyzetben ágon faldiszlil — 10 „	
Nyir „ erdő részletet utánzó álv. 7 „	
Siketfajd fej és fark faragott tablettán — 5 „	
Nyir „ — 4 „	

Az intézetben készülnek mindenféle vadászati trophe-
ák, kisebb, nagyobb, biológiai csoportok, függő vadak, emlő-
fejek; művészileg faragott tabletták, mint rőzbadiszek, madas-
rak, mint faldiszek, emlősbőrök tepicheknek természet-hűen után-
zott fejekkel. Öz, szarvas, agancsok mondrozása tabletták-
ra, levett agancsok koponyautánzatokra helyezése és minden
egyéb prae-paratorik munkák művészi és gondos kivitelé jutá-
nyosan számíttatik.

Az intézet kitömési célra frissen lőtt ritkább állato-
kat minden időben vásárol: sas-fajokat, fajdkakasokat, uhu
és tuzokat. Medvét és medve-bocot, hiúz vadmacskát, vidrát,
farkast. E fajok élve is szállíthatók, a legmagasabb árakkal
esznek fizetve.

Keil-lakk

legkitűnőbb mázoló-szer puha padló számára

Szagtalan

padló-viasz „Gloria”

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény
padló számára.

Arany-fénymáz

képkerekek stb. bearányozására. 1 kis
palaczk ára 20 kr.

Fehér „Glasur”-fénymáz

Legjobb szer mosdó-esztaók, ajtók ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére. 1 doboz ára 45 kr.
Mindenkor kaphatók: J. B. Misselbacher cégnél Gyulafehérvár.

Nyomatott Papp Györgynél Gyulafehérvárt.